

אויצרות

גליון שבועי מאוצרותיהם של רביה"ק רבי נחמן מברסלב ותלמידיו זיע"א

לרקוד כל השנה...

לא חלפו עדיין שבועיים מהג הסוכות "זמן שמחתנו", הג שכולו שמחה וריקודים. רקדנו בלילות חול המועד ב'שמחת בית השואבה', ולאחר מכן רקדנו עם ספר התורה בשמחת תורה. היה נפלא, אך כל נשכח; הריקודים צריכים להמשיך הלאה, משך כל השנה כולה.

ישנם אולי כאלה, ששמחה וריקודים ביום חול רגיל, נראה בעיניהם כבזבז זמן. שכן, "הבעל דבר מתלבש עצמו במצות היראה, ומכניס ומביא גם בלב הכשרים, שחלילה לבלות זמן על המהאת כף וריקודים ושמחה בהשם" (כוכבי אור, ששון ושמחה, תפילה ג).

אך האמת היא, שהשמחה והריקודים היא 'עבודה נפלאה' החשובה מאד בעיני ה'. וכדברי הרמב"ם שכותב: "השמחה שישמח אדם בעשיית המצווה ובאהבת הא-ל שציווה בהן – עבודה גדולה היא. וכל המונע עצמו משמחה זו, ראוי להיפגע ממנו, שנאמר תחת אשר לא עבדת את ה' אלוךך בשמחה ובטוב לבב ... ואין הגדולה והכבוד אלא לשמחה לפני ה', שנאמר והמלך דוד מפוז ומזכר לפני השם" (רמב"ם, הלכות לילב פרק ח הלכה טו).

ואכן, אצל חסידו ברסלב, היו הריקודים של שמחה "עבודה גדולה"; הם עשו עסק גדול מכך, והרבו בהם בכל עת מצוא. הם לא המתונו עם הריקודים עד לחג הסוכות הבא, אלא רקדו ושמחו דבר יום ביומו.

מוהרנ"ת בעצמו היה נוהג לרקוד מדי יום (שיש"ק א, תקעד). ואף לאנשיו הורה לנהוג כן, וכפי

שהוא כותב במכתב לבנו: "וכבר אמרתי שצרימין לרקוד בכל יום! ובודאי שמעת זאת, ועתה חזרתי ודיברתי בזה. כי לפי עוצם הייסורים והבלבולים העוברין על כל אחד עתה, אין עצה כי אם לשמח את עצמו, ולרקוד 'בכל יום' בעובדא, או במילואא לדבר עם חבריו מזה, או על כל פנים במחשבה" (עלים לתרופה, מכתב צא).

כך נהג גם אחריו, תלמידו הנאמן, רבי נחמן מטולטשין; הוא היה מקפיד שלא יעבור עליו יום ללא ריקוד, וכשזכור פעם לאחר עלותו על יצועו שעדיין לא רקד, ירד ממיטתו ורקד ... (שיש"ק ג, ערב).

וכך נהגו אחרים כל חסידו ברסלב, והפכו את הריקודים לדבר של קבע. בכל בוקר לאחר תפילת שחרית היו פוצחים בריקוד של שמחה, וכך גם לאחר תפילת ערבית בערב. כשהקשר לכן, מסופר סיפור נפלא שאירע עם רבי אברהם ב"ר נחמן:

בבית הכנסת ברסלב בעיר העתיקה בירושלים, היו אנ"ש ורקדים אחר תפילת ערבית ריקודים של שמחה בחיות

והתלהבות. ערב אחד, הגיעו קולות השירה והריקודים לאזני השכנים שלא היו מודעים למצווה גדולה זו, ונזעקו אל ביהכ"ס בהרימם קול מחאה על הפירצה... אנ"ש ניסו להתווכח ולהסביר את מעלת הדבר, אך ללא הועיל. כאשר נכנס ר' אברהם ב"ר נחמן לשם וראה על מה נסוב הוויכוח, פנה אל המוחים ואמר: "רצונכם לקיים את המצווה של עצבות? קיימו אותה! אולם אנו הפצנים לקיים את המצווה של שמחה" ... (כצלו של הרבי, עמוד 91).



ההתייחסות של רבינו הקדוש לריקודים של שמחה, לא הייתה רק כאל דבר טוב שגורם שמחה ומצב-רוח טוב. אלא כאל עבודה קדושה ונשגבה, ואף "גילה כמה תורות גבוהות מאד על ענין ריקודין והמהאת כף" (חיי מוהר"ן, קטו). כשבאחת הידועות מהם פתח ואמר: "על ידי ריקודים והמהאת כף אל כף, נעשה המתקת הדינים" (ליקוטי מוהר"ן, י).

וכשריחפה על כלל ישראל, בשנת תקס"ג, גזירת הגיוס של הצאר ניקולאי – עסק רבינו הקדוש להמתיק את הגזירה על ידי ריקודים. "ואמר בעצמו: בואת השנה רקדתי הרבה.

וזה היה מחמת שבאותו השנה נשמעו הגזירות שקורין 'פונקטין', שהיו רוצים אז לגזור על ישראל חס ושלום, ומחמת זה רקד כמה פעמים, כי על ידי ריקודין ממתקין הדינים ומבטלין הגזירות" (חיי מוהר"ן, קטז).

וכששאל חמיו של מוהרנ"ת, רבי דוד צבי הגדול, את חתנו: מה אומר רבכם על הגזירות? ענה לו מוהרנ"ת: הרבי שלי אומר שאם נרקד ונמחה כפיים יתבטלו הגזירות!. כששמע זאת חמיו, מצאו הדברים חן בעיניו "וציווה אז גם כן לאנשיו שיעשו ריקודים, והדמעות והבכיות שיעצו מהריקודים אי אפשר לספר" (שיחות מכת"י רבי שמואל הורביץ זצ"ל).

"ועל פי פשוט מובן" – מוסף רבי שמואל הורביץ – "כי אם יעסקו רק בתחינות ובקשות, עלול שיפלו לעצבות וחולשה מזה, וכל עיקר הדינים והרעות נעשים על ידי העצבות, ואם כן כשנטיים לעצבות, אדרבא יתגברו הדינים יותר ויותר חס ושלום. ועל כן העצה לשבר העצבות על ידי הריקודים, וממילא נשבר ונמתק הדין הבא על ידי העצבות, וממילא נפתח הלב לבקש מהשם יתברך, ונמתקין הדינים. מלבד הסודות הגדולות שיש בכל דברי רבינו ז"ל" (שם).

וכאז כן היום; נתחוק גם אנו לשמח ולרקוד דבר יום ביומו, עד אשר תישבר העצבות, ויפתח הלב. יומתקו הדינים, ויתבטלו הגזירות.

מה נשמע?

ישיבה הנקראת ע"ש הצדיק

מוהרנ"ת זיע"א מידי דברו בגודל מעלת הישיבה הנקראת ע"ש הצדיק – שם גדלה האמונה מרחיב את היריעה ומסכם כי 'כל מי שרוצה לחוס על חייו רואי לו ללכת על ידיו ועל רגליו לבקש ולהפש אחר ישיבה אמיתית הנקראת על שם הצדיק'.

בחורי אנ"ש בוגרי ישיבות ברסלב אשר נפשים חשקה לעבוד את ה' בכח ובהתלהבות נתקבצו יחד לקיבוץ של בני עליה בישיבת ברסלב שערי חסד, שם בהתחדשות מיוחדת לזמן החדש הוגים הבחורים בתורה הק' יומם ולילה בהתמדה ובשקידה, כאשר אור רבינו הק' ודעתו ועצותיו הוא נר לרגלם ואור לנתיבתם.

סדר היום בישיבה מתחיל בעוד לילה כאשר הבחורים יוצאים לשוח בשדה ביערות העוטפים את עיה"ק ירושלים וממשיך אח"כ בלימוד תורה בלילה ותפילת שחרית כותיקון בהתעוררות והתלהבות.

הישיבה מיוחדת לבחורים רציניים שכבר סיימו את שנות הלימוד הרגילים בישיבות הק' וברצונם להתחדש ולהתחזק יחד עם בני גילם בתורה ותפילה ועבודת ה' כראוי.

ההרשמה לזמן חורף בעיצומה.

לפרטים נוספים:

ניתן לפנות להר"ר נחמן נוימן הי"ו – 054-8499321

חוק. הלימוד היומי

יום	יום חודש	ליקוטי מוהר"ן	ליקוטי הלכות	ליקוטי תפילות	הדף היומי
א	א	כד:	ל"ט	רפט רצ	כא
ב	ב	כה:	מ	רצא רצב	כב
ג	ג	כו:	מא	רצג רצד	כג
ד	ד	כז:	מב	רצה רצו	כד
ה	ה	כח:	מג	רצז רצח	כה
ו	ו	כט:	מד	רצט ש	כו
ז	ז	ל:	מה	שא שב	כז

י"ל ע"י "אוצרות ברסלב"



ת.ד. 50617 בית שמש
טל. במשרד: 02-9993338 פקס: 02-9926066

לשמיעת שיעורים בשפות שונות ... 02-9950000
בארה"ב 1718-8552121
באנגליה 203-6085819
מוקד הישועות 1800-81-81-81

הנצחה, תרומות ופרסום: 052-7649775
פנצחה, תרומות ופרסום: 02-9993338

ניתן לקבל את הגליון מידי שבוע גם בדוא"ל
bratslav@actcom.net.il

י"ר הוועדה הרוחנית: הרב שמעון טייכנר
מפיק: נחום א. ברזעסקי

פירוני העלון: הר"ר נחמן בנשעיה הי"ו, הר"ר נפתלי ברגר הי"ו, הר"ר מרדכי גוטליב הי"ו, הר"ר יצחק גרינולד הי"ו, הר"ר שלמה מרדכי הלוי כנס הי"ו, הר"ר משה ליכטער הי"ו, הר"ר נפתלי שטיצר הי"ו, בחסות חברת "נקודות"

האוכל מפעיל את השכל

והאהבה. וכשנחשך אצל אחד היראה והאהבה, זה מחמת שנחשך אצלו אור הצדיק, שממנו מקבלין יראה ואהבה" (שם).

כשהסיבה לכל זה, היא: אכילה לא נכונה!

וכך מסכם זאת מוהר"ת בליקוטי עצות:

"על ידי אכילה בכשרות כראוי, שאוכל במתינות ואינו אוכל בדרך הלעטה, על ידי זה נתתקן השכל ונכנע הכסילות. אבל כשאוכל כזולל וסובא, על ידי זה מתגבר הכסילות על השכל, ועל ידי זה נחשך אצלו אור הצדיק, ואינו יכול לקבל ממנו יראה ואהבה" (ליקוטי עצות, אכילה א).



בגמרא (בבא קמא עב ע"א) מסופר על רב נחמן, שהאמורא רבא שאל ממנו שאלה, ורק למחרת בבוקר השיב לו תשובה נכונה, ואמר: "והאי דלא אמרי לך באורתא, דלא אכלי בשרא דתורא" = "מה שלא עניתי לך בלילה, מפני שלא אכלתי בשר שור". שכן "שרוי בתענית היה" (תוס' ד"ה דלא אכלי) ולכן לא הייתה דעתו מיושבת לעיני ולעונת כראוי.

הרי לנו שכשהאדם אינו אוכל כראוי, אין דעתו מיושבת עליו. והאכילה, היא זו שמביאה את האדם לידי ישוב וצלילות הדעת. מאידך, יכולה האכילה גם להכביד על פעילות השכל, ולגרום כבידות ועייפות המחשבה. וכפי שניתן לראות בחוש, ש"אפילו אחר אכילת איש הכשר, בהכרח שיהיה לו בלבול הדעת קצת אחר האכילה".

הסיבה הפנימית והעמוקה של התופעה, היא: פעולת האכילה, כמוה כהקרבת קרבן על המזבח. כמו שאמרו חכמינו ז"ל: "כל זמן שבית המקדש קיים - מזבח מכפר על ישראל, ועכשיו - שולחנו של אדם מכפר עליו" (ברכות נה ע"א). וכשם שהקרבנות הקרבנות על המזבח, הייתה פעולה של נתינת חיות מצומצמת לקליפות כדי להכניעם [וכידוע בסוד ימים אחרונים] שנתנת חיות מצומצמת והכרחית לקליפות, מגרשת אותם מתוך גבולות הקדושה, כך גם בשעת האכילה, נותן האדם חיות לקליפות כדי להכניעם.

אמנם, כשנתנים לקליפות חיות יותר מהמוכרח - לא די שאין מכניעים אותם, אלא אף מגבירים את כוחם חס ושלום. ולכן, כשהאדם אוכל במידה ובמשורה, כפי הנערך לחיותו ובריאותו גופו, הרי הוא מכניע את הקליפות, את כסילות השכל, ומגדיל את שכלו. אך מאידך, כשהוא אוכל יותר מדי, כזולל וסובא, האוכל מעל הנערך לו - לא די שאינו מכניע את הכסילות, אלא אף מגביר אותה חס ושלום.

על מיקומו של המזבח, נאמר בגמרא שהוא "בחלקו של טורף", הלא הוא "בנימין" שנקרא "בנימין זאב יטף", שבחלתו עומד המזבח (זבחים נג ע"ב). ובכך מוצא רבינו רמז לענין האכילה, ואומר: האכילה הוא שהיא טורפת את הקליפות ומכניעה אותם, ואז נקרא שולחנו של אדם כשמו של המזבח, "טורף". או שלחילופין, כשהאכילה אינה כראוי, הנפק מ"טורף" ונעשה "טרוף", והאכילה גורמת לטירוף הדעת וכסילות השכל.

"והתיקון לזה, להכניע ולבטל כסילות השכל, הוא על ידי בחינת מזבח"

(ליקוטי מוהר"ן ח"א, יז)

האכילה - או שהיא גורמת ליישוב הדעת, או לטירוף הדעת וכסילות השכל. כשהדבר תלוי במידת וצורת האכילה; אם אוכלים מאכלים כשרים, במידה הנכונה, במתינות ובדרך ארץ - גורמת האכילה ליישוב הדעת. אך כשאוכלים מאכלים שאינם כשרים, או אפילו מאכלים כשרים, במידה מופרזת שאינה נצרכת לבריאות הגוף, או בצורה לא נכונה, בחיפזון ורעבתנות - גורמת האכילה לטירוף הדעת וכסילות השכל.

וכשהאכילה גורמת לכסילות השכל, יש לכך 'תופעות לוואי' קשות ביותר; כסילות השכל, גורמת לאדם שלא יחוש את אור הצדיק. כך שגם אם הוא זוכה להיות מקורב לרבינו הקדוש, וללמוד את ספרו ליקוטי מוהר"ן - חשוך לו בעיניים.

"כי לפעמים יש שנחשך אצל אחד אור הצדיק, ואינו זוכה להבין ולראות אורו הגדול. ואף שהוא אצל הצדיק, אינו יכול לטעום ולהבין ולראות אורו הגדול של הצדיק שהוא מאיר בכל העולמות, מכל שכן בעולם הזה, ואף על פי כן אצלו אינו מאיר כלל, אדרבא הוא חושך אצלו, וזה מחמת עכירת המעשים וכסילות השכל" (ליקוטי מוהר"ן, כא).

וכשאי אפשר לראות את אורו הגדול של הצדיק, אי אפשר גם לזכות ליראה ואהבה. "כי יראה ואהבה אי אפשר לקבל, כי אם על ידי צדיקי הדור, כי הצדיק הדור הוא המגלה היראה

דורות

בעקבות הדורות בחסידות

רבי נחמן שטראקס

נמצא שם בלבוב. וכעת החוק שם הוא, שילידי פולין שהיו בפולניה בשנת 1939 יש להם רשות לעיוב את רוסיה ולעבור לפולניה. ולכן כתב חתנו בקשה לממשלת רוסיה ימ"ש, שהותנו חי על חשבוננו ולכן מוכרח הוא לקחת איתו גם את חותנו וד"ל. וכך ניצל ברגע האחרון ממש כי לאחר כמה ימים בחינתו כבר בפולין בא מכתב לביתם ברוסיה, שהממשלה מבטלת את האישור אשר נתנו להם..."

בחורף תש"כ ארעה 'פרשת יוס'לה' המפורסמת, לאחר שבתו וחתנו של ר' נחמן שטראקס רצו לשוב עם בנם יוס'לה לרוסיה, ר' נחמן, שחרד לגורלו הרוחני של נכדו בן השמונה, השפיע עליו להישאר בארץ, הוא שלח אותו לראש"ל לבנו ר' שלום ולאחר מכן הוסתר הילד במקומות רבים, ר' נחמן הושלך לכלא וגבורתו ומסירות-נפשו הפכו לסמל ולאות לדורות.

נפטר בכ"ט תשרי תשכ"ז

אשר חי' לנו מעצם בואו של אחד מאנ"ש, אשר הינו אוד מוצל מאש כדלהלן, הרי שמהח כפולה ומשולשת היא לנו - לכל אנ"ש חסידי ברסלב ככל מקום שהם - הבשורה הטובה והמשמחת שהביא לנו הנ"ל, ידיעה ברוחה ומשמחת מצוינו הק' של רבינו זצ"ל באומאן, והוא עיקר הדברים מה שבפיו: בכל הזמן מעת מלחמת העולם השנייה לא עבר ר"ה אהר, שלא ביקרו על הציון הקדוש כמה מאנ"ש, הוא בעצמו היה הרבה פעמים על הציון הקדוש, ובר"ה האחרון, שעבר חי' מנין שלום והתפתלו ושפכו תהינתם שם בהתלהבות גדולה ועצומה, והיה להם שם התעוררות גדולה כזו אשר אין להעלותה בכתב.

"והנני מוצא לנחמן לספר לכבודו הרמה עובדה אחת מראש השנה זה, אשר ר' נחמן הנ"ל ראה זאת מעצמו ומבשרו ואשר יעזור במקצת לתאר לפנינו גדול ההתעוררות הנ"ל בכוח רבינו זצ"ל. והוא: ר' נחמן הנ"ל הביא אתו לאומאן בר"ה את בנו הבחור אשר ביהד אתו היה להם מנין בדיוק. הבן הזה כבר חי' ר"ל בצפורני השמד ולא חי' כבר מניח תפילין וד"ל. ומאותו ר"ה ואילך הנפק לגמרי ונעשה בעל תשובה גמור, וכבואם בחזרה הביתה ביקש מאביו הנ"ל להפתעתו הרבה תפילין וציצית, וד"ל ומוכן מאליו שמקום מנוחתו של רבינו זצ"ל נשמר יפה כל הזמן ואין שמץ של אמת בכל הדיעות המצערות עד עכשיו ב"ה. ר' נחמן הנ"ל מעצמו בא כעת מלבוב לאחר שהיה הרבה שנים במאסר ברוסיה, אשר לקחו אותו מאומאן ושילחו אותו למקום רחוק ונידח וכל מה שעבר עליו בשמונה שנים אלה אשר היה במאסר, אין לשער, כי ספג מכות אכזריות ונמרוצות מכיוון שלא רצה לגלות להאכזרים הטמאים ימ"ש מקום הימצאם של שאר אנשים חרדים וד"ל וכמוכן חזר משם חולה ממש והינו עיוור על עין אחת ובלב שבור ורצון וסובל ממהלת הלב הרבה, ד' ורחם. עצם בואו לפה היה בדרך נס ממש. חתנו הוא יליד פולין אשר

התקרב לאורו של רבינו בעקבות אחיו הגדול ר' נחום שוסטר (הסגולה) שאף השפיע על הוריו לקרוא לו 'נחמן' על שם רבינו. כשגדל ר' נחמן, נסע מעיירתו לאמאן לאומן. בעת ההיא חיפש הדיין של קהילת סקווירא באומן, שידוך הגון לבתו, ובראותו כי ריא ושלים הוא, לקחו לחתן.

בתקופת הקומוניזם, מסר ר' נחמן נפשו וחינה את ילדיו בדרך התורה, למרות שאלו שלמדו בביה"ס הקומוניסטי קיבלו ביגוד ומוזון.

ר' נחמן העסיק במסחרו נער יהודי עובד, לימים התמנה אותו נער לראש העיר אומן, בנין היחס הטוב שזכה לו מצד ר' נחמן, הכיר לו טובה וכשכל בתי הכנסת בעיר כבר נסגרו על ידי השלטונות, נשאר הקלווי פתוח, כשהשלטונות מסתפקים רק במס קבוע.

איש צדקה וחסד היה ר' נחמן, היה תומך בממונו במסירות בגדולי החסידים שבביתם שררה עניות.

בניסן תרצ"ח, התרגשה גורה על חסידי ברסלב באומן. שמונה עשר מהם נאסרו על ידי הקומוניסטים הארורים, כשאף ר' נחמן ביניהם. דינו הומתק והוא נשפט "רק" לעשר שנים בסביר. שם, היו לו עצות רבינו הקדוש לעונג הצלה. הוא היה מבין היחידים ששבסו מסיביר.

סאת ייסוריו לא תמה. בשנת תש"ה נרצח בנו ישראל על ידי גויים ברוסיה. אך מבניו הנותרים ר' עובדיה ור' שלום, זכה לרוות נחת יהודית. ר' נחמן נכסף לעלות לארץ הקדוש, באדר תשי"ז וזכה להוציא כיסופיו לפועל. במכתבו של ר' אליהו חיים רוזין מאותם ימים, הוא מספר:

"הנה זכינו לפני כמה ימים ספורים לבואו אל ארצנו הק' של אחד מאנ"ש מרוסי' ושמו נחמן שטראקס הי' ומלבד השמחה הרבה

נקודה

מעשי ידי אדם נשחק במשך הזמן -
בריאת העולם משתפר במשך הזמן
ע"י תיקוני הצדיקים שבכל דור

(עפ"י שיחות הר"ן רלט)

אבן מאסו הבונים

"התבוננתי עמוקות, מדוע נשמתי לא זכתה לתיקון, והגעתי למסקנה כי אני בעצמי החייב והפושע... הנשמה נמשלה לאבן ביד הבונים, סתתים מומחים לוקחים אבן טבעית, מנסים לסתת מכיון זה אולם אז מתגלה כי האבן עקומה מצידה השני והיא מושלכת הצידה. הסתת השני לוקח את האבן שוב ומנסה ליישר את הצד העקום ושוב אין האבן יוצאת מיושרת, הפעם האבן מושלכת לרחוב העיר ונמצאת במצב גרוע מאד, במקום אבן-בנין היא הפכת לאבן-נגף המפריעה לעוברים ושבים. כך גם נשמתי התגלגלה באשפתות, "תשפתכנה אבני קודש בראש כל חוצות".

"עד שזכיתי הפעם להגיע לעולם לאחר שזכינו לאורו של רבינו הקדוש הניחל נובע מיקור ח'כמה, שקיבל על עצמו לעסוק בתיקון כל נשמות ישראל, גם אותם המתגלגלים במקומות הנמוכים והשפלים, זכיתי אף להכיר את תלמידו הקדוש מוהרנ"ת, שהשיב את נפשי והחיה אותי, קירבני לדעת הצדיק עד שזכיתי לתיקון השלם!!!"

נקל לשער את הרגשתם של שני האברכים שלא ציפו לשמוע דברים מסוג זה, רבי פנחס יהושע אף המשיך והלביש את השגתו בלשון הפסוק "אבן מאסו הבונים – היתה לראש פינה" בלשון תמיהה, כיצד זכתה האבן שהבונים והסתתים מאסו אותה וזרקו אותה, להכנס לתוך אבני הבנין ולהיות ראש פינה, אכן "מאת ה' היתה זאת היא נפלאות בעינינו" השכל האנושי אינו יכול להבין זאת, התשובה היא: "זה היום עשה ה' נגילה ונשמחה בו" בדורותינו אלה זכינו לצדיק כזה, בו נגילה ונשמחה" - - -

למעלה משבעים שנה עברו מאז, רבי אברהם שטרנהרץ הישיש עומד ומתאר לפני תלמידו החסיד רבי גדליה קעניג את ההתרחשות המרעישה, כשהוא מדגיש באזניו, כי למרות מרחק השנים, עדיין האימה והיראה של אז חקוקים בזכרוננו כאילו זה קורה עכשיו.

(ע"פ תיאורו של רבי גדליה בסוף ספר טובות זכרונות)

רבי אברהם שטרנהרץ שהיה נכד למוורו ורבו מוהרנ"ת. אולם הפעם הרג ממנהגו, הם לא הספיקו לעמוד איתו מספר צעדים ופתאום הוא עוצר מללכת, נעמד בצד הדרך ועוצם את עיניו כשמחשבתו מתעמקת במשהו מסתורי... תוך כדי שהוא דבוק בשרעפיו הוציא מפיו אנחה עמוקה ואימה השוברת את הלב - - -

השנים לא ידעו את נפשם, פחד ומורא נפל עליהם, הם מתבוננים עליו והנה הוא פותח את עיניו, מסתכל על גופו במבט חודר כשכולו אפוף פחד ויראה גדולה.

לא היה להם ספק כי לאחר מחזה נורא שכזה הוא בוודאי יסביר להם מה קרה איתו, ואכן, לאחר שהתאושש במקצת פתח את פיו וגילה להם כי נודעו לו דברים שעברו עליו עוד בגלגוליו הקודמים בזה העולם... וזאת עלינו לדעת כי רבי פנחס יהושע היה ידוע אצל חסידיו ברסלב כאדם נאמן ביותר שכל דיבוריו היו בפלס ובמשקל ולא היה בדבריו שום גוזמא.

וכך סיפר להם: "הפעם הראשונה שהייתי בזה העולם היתה בתקופת התנאים. באותה עת היה תנא קדוש ונורא שעסק בתיקון נשמות ישראל, אולם למרבה הצער לא זכיתי שיתקן גם אותי ונשארתי משוקע בחושך... בפעם השניה התגלגלתי לכאן בתקופתו של צדיק נשגב שעסק גם הוא בתיקוני נשמות, אולם גם הפעם לא הצליח לתקן את נשמתי עד שהוצרכתי בדור הזה להתגלגל בפעם השלישית..."

אומן של מעלה לפני כמאה וארבעים שנה. באהל העתיק שעל הציון הקדוש עומדים חסידי ברסלב ועוסקים בהשתטחות, אמירת תיקון הכללי ודיבורי התבודדות. ביניהם בולט החסיד הידוע רבי פנחס יהושע מטשערין, מגדולי תלמידי מוהרנ"ת, אשר בילדותו אף התגורר בביתו לאחר שהתייתם מאביו הצדיק רבי יצחק אייזיק שהיה ידוע בקדושתו הגדולה.

יחד איתו עומדים שני חסידים צעירים, שלימים נודעו כגדולי אנשי שלומינו, האחד הוא רבי אברהם שטרנהרץ ומשנהו רבי מרדכי שוחט. לאחר שסיימו להתפלל בציון הקדוש והתמונו לעוד בצוותא לעבר הקלויז, חפצו שגם רבי פנחס יהושע הזקן יצטרף עמם, בכדי שיוזכו לשמוע מפיו דברי אלוקים חיים שקיבל ממורו ורבו הקדוש.

עמדו איפוא מן הצד והמתינו שגם הוא יסיים את סדר תפילותיו. בעינים טרוטות מדמע פסע לעבר שער היציאה מבית החיים, כשהשנים מצטרפים אליו וממתניים למוצא פיו בחרדת קודש. גם רבי פנחס יהושע מצידו שיש על ההודמנות להעביר לדורות הבאים את אשר שמעו וקיבלו, שכן זו היא אחת מהיסודות בהשארת דעת רבינו הקדוש, כפי שציוה (חיי מוהר"ן שיע"ג) שהתלמידים יעשו תלמידים, ואתם תלמידי התלמידים יעשו תלמידים וכן הלאה.

לא היתה זו הפעם הראשונה שהוא מדבר עם שני הצעירים, מאז ומקדם היו השנים כרוכים אחריו כשהוא מצידו מחבבם ואוהבם אהבת נפש, במיוחד קירב את

גניזות

מחקרים היסטוריים בחסידות

שאלה:

האם ידוע מה עלה בגורלם של צאצאי רבי אברהם ב"ר נחמן?

תשובת הר"ר שמואל מאיר חשין:

רבות דובר אצל חסידי ברסלב בדורות הקודמים אודות צאצאיו של רבי אברהם ב"ר נחמן מטולטשין בעל ביאור הליקוטם. שתי בנותיו הצעירות אשר אחת מהן כבר הספיקה להתקרב לגיל שידוכים והבחור מנדל. שלשתם נפטרו בצעירותם בשנות הרעב והמגפות בעיה"ק ירושלים בשנות תרע"ז – תרע"ט, בעוד אביהם נשאר באומאן עקב פרוץ מלחמת העולם הראשונה, שם נפטר בחנוכה תרע"ח.

גדולות ונצורות עברו מפה לאוזן אודות קדושתם של הילדים, ובפרט אודות הבחור מנדל, ידוע גם שר' אברהם קונן עליו באומן בעת הקינות בתיקון הצות כאשר בכה מרורות בעת אמירת הפסוק "היו בני שוממים..."

זה עשרות שנים, מאז התאפשרה הגישה להר הזיתים, השקיעו אנשי שלומינו רבות בחיפוש אחר קברות הילדים, אשר הם השארית היחידה שנשארה בארץ ישראל מאותו צדיק קדוש, אולם כל החיפושים העלו חרס. כתוצאה מכך גם לא היה ברור תאריך הפטירה של הבחור מנדל, והיו אף כאלו שקבעו תאריך פטירה משוער על דעת עצמם.

בשנים האחרונות נכנסו כמה חוקרים ומומחים לעובי הקורה, בחסדי שמים הצליחו לאתר את פנקס החברא-קדישא בו מופיעים שמות הילדים בתור בניו של "רבי אברהם חזן מברסלב", תאריך פטירת הבן הוברר כעת באופן סופי והוא ביום ט"ז טבת תרע"ז.

על פי הנתונים אותרו מצבותיהן של שתי הבנות בשלימותן, אבל במצב מוזנח מה שעלול לגרום להעלמות המצבות במשך הזמן. מאידך, מצבתו של הבן מנדל לא נמצאה כלל ורק לאחר חיפושים רבים במפות ובפנקסי החברא-קדישא וביצוע בדיקות מקיפות בשטח באמצעות מומחים לדבר, אותר מקום קבורתו באופן מוחלט.

בימים האחרונים, הודות לתרומתו של אחד מאנ"ש החפץ בעילום שמו, הוקמה מצבה על קברו של הבחור מנדל, כאשר הנוסח על גבי המצבה הוא על פי פנקס החברא קדישא, ולמראשותיו הונח זכר אביו הקדוש ופועליו הנשגבים.

יצוין כי בסמוך נמצאים גם מצבות הבנות, שכאמור הם במצב הזקוק נואשות לתיקון ושיקום, כדי שלא יהיה מאוחר מדי. כל מי שרוצה לזכות לעשות נחת רוח לראבר"ן ולהציל את הקברים, יפנה בהקדם לטל' 0527645977.

מקום הקברים הוא בהר הזיתים חלקת וואלין ב', בדיוק מעל מערת בית גור.

לחידודא

חידה מס' 197

מדוע בעת ימי החולאת של רבנו לא הרגיש רבינו את מחלתו לשלושה ימים?

הפתרון לחידה מספר 196

מתי רבינו הזכיר את זכות אבותיו? ואת מי מאבותיו הקדושים הזכיר?

- כשרבינו חזר מארץ ישראל היתה סערה גדולה בים, הזכיר את זקנו הבעל שם טוב ואת זקנתו אדל וסביו ר' נחמן מהורדענקע.

(שבחי הר"ן, סדר הנסיעה לא"י, כא)

לברוח אל השי"ת

בזמן שמידת הדין מתוחה בעולם, וצרות ויסורים מתרגשים לבא לעולם, העצה היעוצה היא לברוח אל השי"ת בעצמו כמאמר ר' שלמה בן גבירול "ממך - אליך אברח אסתר מחמתך - בצילך" כי באמת השי"ת בעצמו טוב ומטיב תמיד, אלא שחטאים ועוונות מרחקים אותו ממנו, כך שהוא נאלץ לנקוט במידת הדין כדי להחזיר אותנו למוטב.

העיסוק בצרות וביסורים רק ירחיק אותנו יותר, ויגביר את הדינים ח"ו, עלינו פשוט לרוץ מהר להסות בצל כנפיו יתברך להתנתק מכל התאוות והמידות הרעות ולבטל את כל רצונותינו לרצונו.

כך נוכח ראשית, להרגיש שהכל לטובה, שכן הרי באמת כוונתו יתברך לטובה הנצחית, אלא שכדי להרגיש זאת צריכים לרצות את הטובה הזאת.

ושנית נוכח גם להמתיק ולבטל את כל הדינים והיסורים, על ידי הדבקות והקירבה להשי"ת הטוב ומטיב.

כך נבין מדוע נח היה צריך להסתתר בתיבה כדי להינצל מהמבול, שכן כדי להינצל מהדינים ששטפו את העולם בשצף קצף היה צורך להתנתק לגמרי מכל הרע והתאוות ששלטו בעולם נח וביתו התחבאו בתיבה שבה יוכלו להתבטל להשי"ת ולרצונו וכך להנצל מהדינים.

והוא שנאמר לענין התיבה "צוהר תעשה לתיבה ואל אמה תכלנה מלמעלה" (בראשית ו, 17) צוהר היינו חלון היינו שכל ההסתכלות וההבטה של נח וביתו תהיה אך ורק למעלה, להתבטל בשלמות אל רצון השי"ת הטוב ומטיב.

(עפ"י ליקוטי הלכות, עיבית, ז, יז)

"קנינים תעשה לתיבה" - "צוהר תעשה לתיבה"

הרב יוסף צבי קעניג

נמצאים אנו כבר בתחילת חודש מר-חשוון, אשר מבואר בספרים פשר שמו שהוא מלשון: מרחשון שפתונו - שהשפתיים עדיין מרחשין וממלמלים קטעי תפילות שהרבינו להתפלל בחודש החולף - ירח האיתנים; החל מימי הסליחות וכלה בימי הושענא רבה ושמחת תורה, שבהם מרבים בתפילות ובקשות שתהיה השנה הבאה עלינו שנת גאולה וישועה לכל ולפרט.

הזמן גרמא להתחזק בעבודה נוראה וקדושה זו - עבודת התפילה, ונדבר על עצה טובה ומועילה מתוך שתי תורות בליקוטי מוהר"ן שרבינו מדבר מגדולת התפילה, וזאת על פי שני פסוקים מתוך פרשת השבוע - פרשת נח.

בתורה י"ד מבאר רבינו כי יש להעלות את כבוד השי"ת לשרשו ועל ידי זה ממשיכים שלום בעולם, ויש שני מיני שלום; שלום הפרטי - שאצל האדם בעצמו יהיה שלום בין גופו ונפשו וכן בינו לבין בני ביתו והסובבים אותו. ויש שלום הכללי - שיהיה שלום בכל העולמות העליונים בכליות. ועל ידי ראת שמים זוכים לשלום הפרטי, ועל ידי זה זוכין לשלום הכללי.

ומבאר רבינו כי עיקר התפילה הוא על ידי יראה, שכן התפילה היא במקום קרבן, וכידוע המום פוסל בקרבן, וכשיש לאדם ראת שמים סימן שאין בו מום וחסרון, וכמו שכתוב "כי אין מחסור לי ראיו", ועל ידי זה זוכין לשלום הכללי כאמור.

ובזה מפרש רבינו את הפסוק בפרשתנו "קנינים תעשה לתיבה", שהקב"ה ציוה לנח שיעשה את התיבה חדרים חדרים להשיכן בתוכן את החיות והבהמות, ומבואר במדרש כי לכן נקט הכתוב את המילה 'קנינים' אשר מובנה היא ג"כ 'קן-יונה', לרמוז, כי כמו שהקנינים של המצורע שהוא מקריב לקרבן מטהרים אותו מצרעתו, כך גם התיבה שלך העשויה 'קנינים' מטהרת אותך. וזה בא לרמוז לנו, שהרי חטאו של המצורע הוא שעשה מחלוקת ותיקונו שיביא קנינים לקרבן, כך גם האדם אשר יכוון ב'תיבות' התפילה יזכה אף הוא לתקן את המחלוקת ולעשות שלום הכללי - שלום בכל העולמות.

אפשר לומר כי לכן מסיימים את התפילה בברכת "שים שלום" כי עי"ז זוכין לשלום כאמור.

למעשה בא ללמדנו, כי אם יש קשיים בעבודת התפילה להתפלל כמו שצריך בכונה ובהתלהבות, יש להתחיל את התפילה חלקים חלקים, מדורים מדורים - כפירוש רש"י על המילה "קנינים". לקחת לעצמו החלק הראשון של התפילה ולכוון בה כפי כחו להתפלל אותה בכונה הראויה, ושוב לקחת עוד חלק ולהתפלל כמו שצריך, וכך לעבור את כל התפילה.

כמו שאומר רבינו בתורה קי"ב על הפסוק - אף הוא מפרשתנו - "צוהר תעשה לתיבה", כי יש לעשות צוהר - להאיר את תיבות התפילה.

ברם אפשר לדייק, אשר לא לחינם נקט 'תיבה' בלשון יחיד, כי אכן יש להאיר את כל התפילה בכללותה, אולם כמו כן אפשר להאיר גם כן כל תיבה בפני עצמה, שאם אינו יכול להאיר את כל התפילה יעשה מה שיכול; להאיר כל תיבה שמתעורר בה בפני עצמה, עד שיזכה להתפלל כל התפילה בשלימות בראוי.

(מעובד מתוך שיחתו של הרב יוסף צבי קעניג שליט"א ניתן להאזין לשיעור המלא במערכת השמע של איצרות ברסלב 02-9950000. אידיש, 1, פרשת השבוע, 2, 4, 1, 2)

היעד שלנו:
מחיר, שירות ואמינות.

צדיק, מה היעד שלך?

דרך צדיקים, לכל היעדים בעולם. שירות אמינות ומחיר שלא הכרת.

חזיר עם נחמה
02-5410100 דרך צדיקים
www.zadikintours.com

נסיעות לאומן

ולכל היעדים בעולם

שירות > מקצועיות > אמינות

נתיבים טורס
סיסות לחייל & קברי צדיקים & אירועים מיוחדים

02-633-8444

באיזור המרכז: 050-411-4857

בעת צרה, בשעת מצוקה. גם בעת שמחה ובכל זמן

מוקד הישועות 1-800-81-81-81

להעברת בקשות לתפילה ולהדלקת נר בקברו של רבי נחמן מברסלב באומן

לישועה והצלחה, לרווח פרנסה, לרפואה, למקשה לילד, לנחת ושמחת חיים

איצרות ברסלב 02-9950000 058-3295000			קמלוג למערכת השמע - שיחות ומאמרים		
עברית			אידיש		
21353 הרב מאיר מימוני שליט"א	21333 הרב עופר גיטין שליט"א	21311 הרב לוי יצחק בנדר ז"ל	113932 הרב אלכסנדר פראנק שליט"א	113916 הרב יהודה צבי ברוין שליט"א	1131 הרב לוי יצחק בנדר ז"ל
21354 הרב גיא צבי מינץ שליט"א	21334 הרב אברהם צבי גלינסקי שליט"א	21312 הרב נחמן בנדר	113933 הרב מרדכי פונק שליט"א	113917 הרב אליהו גודלובסקי שליט"א	1132 הרב שמאל הרביץ ז"ל
21355 הרב מרדכי פונק שליט"א	21335 הרב משה ארז דרוחן שליט"א	21313 הרב עזריה אלכרז שליט"א	113934 הרב צבי צוקר שליט"א	113918 הרב שלמה אהרן גוטליב שליט"א	1133 הרב גדליה אהרן קעניג ז"ל
21356 הרב צבי צוקר שליט"א	21336 הרב אברהם ויצהנדר ז"ל	21314 הרב יעקב נתן אנשין שליט"א	113941 הרב ניסן דוד קיוואק שליט"א	113919 הרב אברהם צבי גלינסקי שליט"א	1134 הרב נתן צבי קעניג ז"ל
21361 הרב ניסן דוד קיוואק שליט"א	21341 הרב בנימין זאב חשין ז"ל	21315 הרב שלום ארוש שליט"א	113942 הרב אלעזר מרדכי קעניג שליט"א	113921 הרב אברהם ויצהנדר ז"ל	1135 הרב צבי אריה חזנוב ז"ל
21362 הרב משה קרמר שליט"א	21342 הרב אליעזר חשין שליט"א	21316 הרב עופר ארז שליט"א	113943 הרב אלעזר מרדכי קעניג שליט"א	113922 הרב שלמה הנדלר שליט"א	1136 הרב יעקב מאיר שכטר שליט"א
21363 הרב חיים קרשבוב שליט"א	21343 הרב יעקב חיים שילין שליט"א	21321 הרב פנחס בונקר שליט"א	113944 הרב בנימין קנפולמכר שליט"א	113923 הרב בערל וואגנשאל שליט"א	1137 הרב משה קרמר שליט"א
21364 הרב בנימין קנפולמכר שליט"א	21344 הרב י"ט חשין שליט"א	21322 הרב נתן בורשטיין ז"ל	113945 הרב מאיר קרליבך שליט"א	113924 הרב אליעזר חשין שליט"א	1138 הרב נתן ליברמנט שליט"א
21365 הרב חיים מנחם קרמר שליט"א	21345 הרב שמעון טייכנר שליט"א	21323 הרב נתן בורשטיין שליט"א	113946 הרב ראובן שיף שליט"א	113925 הרב יום טוב חשין שליט"א	113911 הרב יעקב נתן אנשין שליט"א
21371 הרב שמאל סטרן שליט"א	21346 הרב יצחק טיינגל שליט"א	21324 הרב משה בינשטוק שליט"א	113947 הרב נחמן שפייר שליט"א	113926 הרב יואל יואף שליט"א	113912 הרב יצחק אנשין שליט"א
21372 הרב ישראל שליט"א	21347 הרב אהרן ישכיל שליט"א	21325 הרב יצחק בונסון שליט"א	113948 הרב נתן שפייר שליט"א	113927 הרב אברהם יצחק כרמל שליט"א	113913 הרב משה גדליה אנשין שליט"א
21373 הרב מאיר שלמה שליט"א	21348 הרב אברהם יצחק כרמל שליט"א	21326 הרב דוד בן נעים שליט"א	113949 הרב שמעון צבי שפייר שליט"א	113931 הרב יואל משי זהב שליט"א	113914 הרב נתן יוסף בורשטיין שליט"א
21374 הרב נתן שפייר שליט"א	21351 הרב יוסף פי שליט"א	21328 הרב ישראל מאיר ברנר שליט"א			113915 הרב משה בינשטוק שליט"א
21375 הרב שמעון שוורץ שליט"א	21352 הרב נתן ליברמנט שליט"א	21331 הרב אליהו גודלובסקי שליט"א			
		21332 הרב מיכאל גול שליט"א			

תנופה טרול' מאחלת

שנה טובה

וגמר חתימה טובה לכל בית ישראל!

נשמח לעמוד תמיד לשרותכם ולרווחתכם, ולהוביל אתכם לשלום הכי גבוה שאפשר!

02-5000-556

תר' תפץ חיים 33 ירושלים | tnufat@gmail.com